

Het ontstaan van een eengemaakt betaalsysteem

Inhoudsopgave

1	SEPA, op weg naar één betaalsysteem	3
2	Een nieuwe rekeningstructuur.....	4
2.1	IBAN (International Bank Account Number)	4
2.2	BIC (Bank Identifier Code of swiftadres)	4
2.3	Rekening opdrachtgever	4
2.4	Rekening begunstigde	4
2.5	Welke zijn uw IBAN- en BIC-code?.....	5
3	De Europese overschrijving of SEPA Credit Transfer (SCT)	6
4	Europese domiciliëring of SEPA Direct Debit (SDD) ...	7
5	Praktische gevolgen	8
5.1	Protocollen.....	8
5.2	CODA.....	8
5.3	Cheques	9
6	Enkele belangrijke data en raadgevingen	10
6.1	Zorg voor een onbekommerde overstap	10
7	Woordenlijst	11

1 SEPA, op weg naar één betaalsysteem

Al vele jaren werken de Europese overheden, de nationale centrale banken en de Europese banksector samen aan een eengemaakt betaalsysteem, SEPA. Bij Dexia Bank volgen wij de evolutie hiervan op de voet en het ziet ernaar uit dat SEPA voor iedereen een succesverhaal wordt.

SEPA staat voor Single Euro Payments Area (één Europese betaalzone) en wil elke Europese inwoner de mogelijkheid bieden om overal in Europa in euro te betalen net zoals hij dat doet in eigen land. Met hetzelfde gemak, dezelfde veiligheid, tegen hetzelfde tarief en binnen dezelfde uitvoeringstermijnen als een binnenlandse betaling. De SEPA-zone omvat 31 landen (27 landen van de eurozone + 4 landen: Noorwegen, IJsland, Liechtenstein en Zwitserland).

Om dit ambitieuze project te realiseren, komen er voor de gebruikers een eengemaakte Europese betaalstructuur en nieuwe betaalinstrumenten:

SEPA Credit Transfer (SCT), de Europese overschrijving die op 28 januari 2008 op de markt komt. De huidige nationale overschrijvingen kunnen nog worden gebruikt tot 31 december 2010 en zullen tot dan samen met de nieuwe, Europese overschrijvingen bestaan.

SEPA Direct Debit (SDD), de Europese domiciliëring die op 1 november 2009 op de markt komt. De huidige nationale domiciliëringen kunnen nog worden gebruikt tot 31 december 2010 en zullen tot dan samen met de nieuwe, Europese domiciliëringen bestaan.

Vanaf 1 januari 2011 blijven enkel de nieuwe betaalsystemen van SEPA bestaan. Dit betekent dat er dan geen enkel verschil meer zal zijn tussen nationale betalingen en betalingen tussen Europese landen in euro binnen de SEPA-zone.

Met SEPA ontstaan dus een eengemaakt betaalsysteem (overschrijvingen en domiciliëringen), naast wettelijke rechten en plichten die voor alle consumenten in de SEPA-zone dezelfde zijn. Uiteraard is een overgangsperiode gepland waarbinnen de verschillende nationale en de nieuwe SEPAbetaalsystemen tegelijk zullen bestaan.

2 Een nieuwe rekeningstructuur

Om de overgang naar een doeltreffend eengemaakt betaalsysteem vlot te laten verlopen, wordt de structuur van het rekeningnummer aangepast, zodat dit in alle SEPA-landen bruikbaar is.

Een van de onmiddellijke en zichtbare gevolgen van SEPA is de wijziging van de structuur van het rekeningnummer aan de hand van de IBAN- en BIC-codes. Deze twee elementen moeten worden gebruikt om zowel een nationale als een Europese overschrijving (in euro in de SEPA-zone) uit te voeren.

2.1 IBAN (International Bank Account Number)

Het betreft één enkel identificatienummer van een bankrekening. Het bestaat uit maximum 34 tekens en heeft een vaste lengte per land. De Belgische IBANS zijn altijd samengesteld uit 16 tekens.

Voorbeeld:	BE	68	063-0036547-24
Uitleg:	landcode	controlegetal	nationaal rekeningnummer
	2 letters	+ 14 cijfers	

2.2 BIC (Bank Identifier Code of swiftadres)

Deze code bestaat gewoonlijk uit 8 tekens (soms 11 tekens omdat sommige banken 3 tekens toevoegen die overeenstemmen met de agentschapscode) en biedt de mogelijkheid om de bank op een eenduidige manier te identificeren. De BIC van Dexia Bank omvat 8 tekens: GKCCBEBB.

Voorbeeld:	GKCC	BE	BB	XXX
Uitleg:	bankcode	landcode	plaatscode	agentschapscode
	4 tekens	2 letters	2 tekens	3 tekens

Deze identificatiecodes, al sinds 1 januari 2007 in gebruik om grensoverschrijdende overschrijvingen te doen, zijn vanaf 1 januari 2011 verplicht voor zowel nationale- als Europese overschrijvingen. Tot 31 december 2010 kunt u echter uw huidige rekeningstructuur behouden voor nationale overschrijvingen.

2.3 Rekening opdrachtgever

Bij een papieren overschrijving moet u zelf de IBAN-code invullen. Als u echter uw Europese overschrijving via electronic banking doet (Self-Service Banking, Dexia Direct Net en Dexia Direct Net Business), hoeft u niets in te vullen in de zone "opdrachtgever", aangezien de IBAN-code automatisch wordt ingevuld.

2.4 Rekening begunstigde

Wenst u een Europese overschrijving uit te laten voeren via papier, dan moet u zowel de IBAN- als de BIC-code van de begunstigde vermelden. Maakt u daarentegen gebruik van onze elektronische afstandskanalen, dan moet u enkel de unieke IBAN-code van de begunstigde invullen. Deze zal u door uw leverancier worden

SEPA, op weg naar één betalingssysteem

aangeleverd. De BIC-code wordt aan de hand van deze unieke IBAN-code door Dexia automatisch opgezocht. U hoeft de BIC-code dus niet zelf in te voeren.

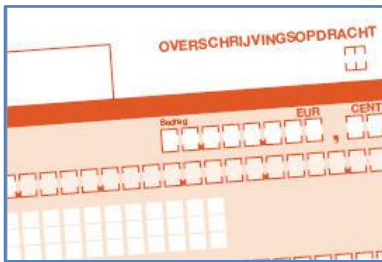
2.5 Welke zijn uw IBAN- en BIC-code?

Dexia vermeldt nu al uw IBAN- en BICcode onderaan op uw rekeningafschriften. U kunt uw IBAN- en BIC-code ook makkelijk zelf berekenen via onze site www.dexia.be. U surft via Professioneel naar "zelfstandigen en vrije beroepen" en kiest bij handige links "IBAN en BIC". Rechts in handige links kiest u "IBAN berekenen". Ook op de site van de Belgische Vereniging van Banken, www.abb-bvb.be/gen/nl/iban.html vindt u heel wat informatie.

Advies: om uw IBAN- en BIC-rekeningnummer niet te vergeten, drukt u best deze twee nummers af op een blad met zelfklevers via onze site. U klikt via Professioneel naar "zelfstandigen en vrije beroepen" en kiest bij handige links "IBAN en BIC". Onderaan vindt u de afdrukmodule.

Tijdens de overgangsperiode kunt u uw nationaal rekeningnummer (BBAN), in het huidige formaat 3-7-2 (bv.: 063-0036547-24), blijven gebruiken om nationale overschrijvingen te doen. Vanaf 1 januari 2011 moet u uw rekeningnummer onder IBANformaat gebruiken (bv.: BE68 0630 0365 4724) en dit zowel voor een nationale als een Europese overschrijving.

3 De Europese overschrijving of SEPA Credit Transfer (SCT)

De SEPA Credit Transfer of Europese overschrijving wordt op 28 januari 2008 op de markt gebracht. Tot 31 december 2010 blijft het huidige systeem samen met het nieuwe bestaan, wat betekent dat u de nationale overschrijvingen nog kunt gebruiken en ook al van de Europese overschrijvingen gebruik kunt maken.

De SEPA Credit Transfer wordt gebruikt voor betalingen in euro voor een onbeperkt bedrag binnen de SEPA2 zone. De IBAN- en BIC-code moeten, samen met de naam van de begunstigde, worden ingevoerd. Vanaf 1 januari 2011 zal de traditionele Belgische overschrijving definitief vervangen zijn.

U voert Europese overschrijvingen uit. Wat verandert er voor u?	U blijft nationale overschrijvingen uitvoeren ook na 28-01-2008. Wat blijft ongewijzigd?
<ul style="list-style-type: none"> de overschrijving heeft niet langer een nationale, maar een Europese draagwijdte (SEPA) het Europese overschrijvingsformulier verschilt van het huidige nationale overschrijvingsformulier (zie onderstaand voorbeeld) het rekeningnummer van de begunstigde moet een IBANformaat hebben de BIC-code van de begunstigde moet worden ingevuld verplichting om de naam van de begunstigde te vermelden mededeling: de voorziene zone is langer: 34 karakters (op papier) en 140 karakters (elektronisch) 	<ul style="list-style-type: none"> uitvoeringstermijn: in België: maximum 1 dag binnen de SEPA-zone: maximum 3 dagen individuele en gegroepeerde betalingen zijn mogelijk valutadatum gestructureerde mededeling

Overzicht van de verschillende types van overschrijvingen

	Nationale overschrijving	Grensoverschrijdende overschrijving	Europese overschrijving
Gebruik	In EUR in België	In EUR in de Europese Unie + 3 landen (Noorwegen, IJsland, Liechtenstein)	In EUR binnen SEPA (31 landen) = Europese Unie (27 landen) + 4 (Noorwegen, IJsland, Liechtenstein, Zwitserland)
Te gebruiken vanaf			28 januari 2008
Te gebruiken tot	31 december 2010	27 januari 2008	XX-XX-XXXX
Rekeningnummer opdrachtgever en begunstigde	Huidig formaat 12 posities xxx-xxxxxx-xx	IBAN + BIC	IBAN + BIC
Type van mededeling	Vrij Gestructureerd 3-4-5 xxx-xxxx-xxxxx	Vrij	Vrij Gestructureerd 3-4-5 xxx-xxxx-xxxxx

4 Europese domiciliëring of SEPA Direct Debit (SDD)

Om te vermijden dat uw klanten uw facturen vergeten te betalen, kunt u het systeem van domiciliëring gebruiken. Met andere woorden, u kunt zelf het verschuldigde bedrag van hun bankrekening halen in ruil voor een levering of een prestatie.

Vandaag gebruikt elk land zijn eigen domiciliëringsysteem, enkel bruikbaar voor nationale verrichtingen. Dankzij SEPA kan Dexia Bank u een nieuw product voorstellen: de Europese domiciliëring die op 1 november 2009 op de markt komt en in twee vormen zal bestaan.

De recurrente domiciliëring: dit is de vorm die we kennen en die overeenstemt met onze huidige Belgische domiciliëring. Bv.: maandelijks inning van een reclamefactuur.

De specifieke domiciliëring: dit wordt ook "unieke inning" genoemd en is bij ons tot nu onbestaand. Deze vorm van domiciliëring zal, samen met de komst van SEPA, worden ingevoerd. In een aantal buurlanden kent men ze echter nu al. Bv.: unieke inning van een factuur voor levering van grondstoffen.

Als schuldeiser kunt u dus, op basis van een mandaat dat u van uw klant kreeg, ofwel specifiek ofwel recurrent, facturen in euro, die door Belgische- en SEPA3- klanten verschuldigd zijn, innen. De Europese domiciliëring zal tegelijk met de Belgische domiciliëring (systeem DOM80) bestaan, tot het ogenblik waarop deze laatste op 1 januari 2011 verdwijnt.

5 Praktische gevolgen

De veranderingen die SEPA meebrengt, zullen uiteraard een concrete invloed hebben op de manier waarop informatie wordt uitgewisseld.

5.1 Protocollen

De komst van SEPA betekent de standaardisering van de protocollen (uitwisselingsformaten voor betalingen). Uitwisselingsformaten werden gedefinieerd voor betalingsopdrachten tussen cliënten en banken. De systemen zullen moderne en open formaten van berichten met XML-taal (eXtensible Mark up Language) gebruiken.

In een eerste fase zullen de huidige CIRI-protocollen nog worden gebruikt, maar op termijn (eind 2010) zullen ze worden vervangen door XML-formaten om aan de SEPA-normen te voldoen. Meteen ook de reden waarom Dexia zijn elektronische systemen en kanalen heeft aangepast.

5.2 CODA

De verandering van de betaalsystemen (overschrijvingen en domiciliëring) zal eveneens de manier waarop informatie door banken aan hun cliënten wordt doorgegeven, wijzigen. Daarom maakte Dexia het CODA-systeem SEPA-compatibel.

Net zoals u dagelijks een rekeningafschrift krijgt, kunt u ook dagelijks een CODA-bestand (gecodeerd rekeningafschrift) met de uitgevoerde verrichtingen, ontvangen.

CODA is een gecodeerd bestand met alle verrichtingen van een bepaalde dag op de zicht-, spaar- of termijnrekening.

Het is ook mogelijk om het totaal van bepaalde verrichtingen te laten maken per valutadatum. Op het papieren afschrift worden enkel de totalen per valutadatum vermeld. In CODA vindt u, naast het totaal, de individuele verrichtingen waarnaar het totaal verwijst. U kunt deze verrichtingen ook in de vorm van een apart bestand ontvangen.

Dankzij dit gecodeerde afschrift kunt in uw boekhouding automatisch de verschillende posten, vermeld op uw afschrift, ingeven en dit zowel op uw bankrekeningen als op andere rekeningen ("klanten", "leveranciers", "BTW", "provisies", enz.).

De nieuwe CODA-versie 2.1, die compatibel is met SEPA, is beschikbaar sinds 23 maart 2007. Deze nieuwe versie bevat alle nodige aanpassingen voor SEPA. Dexia zal echter de oude versie (versie 1.0) tot 31 december 2009 ondersteunen, zodat u de overstap kunt maken wanneer u dat zelf wenst.

De nieuwe versie 2.1:

- bevat de aanpassingen voor SEPA;
- houdt rekening met de integratie van IBAN en BIC;
- voorziet in een splitsing van "cheques" en "kaarten";
- heeft niet langer een 360 lay-out;
- geeft richtlijnen voor de omzetting van het swiftbericht MT940 in CODA.

Als u niet over CODA beschikt, maar dat wel graag zou doen, kunt u dit aanvragen via:

- e-mail: eb-contact@dexia.be
- het Contact Center: 02 222 82 70 (zelfstandigen, vrije beroepen en KMO's). Informatie over de aanpassingen aan CODA vindt u ook op www.dexia.be. Surf via Professioneel naar "zelfstandigen en vrije beroepen" en kies bij handige links "Dossier Coda".

5.3 Cheques

Cheques werden niet in aanmerking genomen voor een harmonisering op Europees vlak, hetgeen betekent dat ze een nationaal betaalmiddel blijven dat niet zal worden gerationaliseerd of eenvormig gemaakt.

Het SEPA-project geeft immers voorrang aan de elektronische betaalmiddelen. Daarom opteert de banksector voor een geleidelijke en maximale vernietiging van cheques tegen eind 2010. Ze zullen geleidelijk door andere producten worden vervangen. De (Europese) overschrijving, de (Europese) domiciliëring en de (debet- en krediet)kaarten zijn uitstekende alternatieven.

Bij Dexia Bank wordt de overstap naar dit nieuwe protocol (versie 2.1) enkel gemaakt op uw uitdrukkelijk verzoek. U kunt dus zelf de datum vastleggen die u het best schikt om naar de nieuwe versie over te stappen. Opgelet, wanneer u eenmaal voor versie 2.1 hebt gekozen, kunt u niet meer terug naar versie 1.

6 Enkele belangrijke data en raadgevingen

Het SEPA-project evolueert voortdurend. Als u op de hoogte wenst te blijven van de laatste wijzigingen, raden wij u aan om regelmatig onze website www.dexia.be te bezoeken.

- **01-01-2007:** Europese overschrijvingen, zonder vermelding van de IBAN- en BICcode, kunnen door buitenlandse banken worden geweigerd;
- **23-03-2007 tot 31-12-2009:** overstap naar het CODA-protocol 2.1, in overeenstemming met de SEPA-regels, wordt mogelijk;
- **28-01-2008 tot 31-12-2010:** overgangperiode waarin de Europese- tegelijk met de nationale overschrijving kan worden gebruikt (geleidelijke migratie);
- **01-11-2009 tot 31-12-2010:** overgangperiode waarin de Europese- tegelijk met de Belgische domiciliëring (DOM80) kan worden gebruikt;
- **01-01-2011:** exclusief gebruik van de pan-Europese betaalmiddelen (Europese overschrijving en Europese domiciliëring). Het lokale circuit bestaat niet langer.

6.1 Zorg voor een onbekommerde overstap

- Zorg ervoor dat uw IBAN- en BIC-code op uw facturen worden vermeld;
- Verzamel stilaan de IBAN- en BIC-code van uw leveranciers en klanten om geleidelijk uw databank te wijzigen. Vanaf 1 januari 2011 zullen BIC en IBAN verplicht zijn om zowel nationale als internationale betalingen te doen;
- Voorzie in een budget om uw systemen SEPA-compatibel te maken;
- Bereid nu al de afschaffing van de cheques voor;
- Volg de kalender met de wijzigingen die door Dexia is opgesteld;
- Onderzoek met uw softwareleverancier of wijzigingen aan uw informaticasysteem nodig zijn;
- Duid nu al een SEPA-verantwoordelijke aan die zal instaan voor het doorvoeren van de veranderingen.

7 Woordenlijst

BIC: (Bank Identification Code) is een internationale code die de banken gebruiken voor financiële verrichtingen. Elke bank heeft een eigen BIC. Op die manier gaan internationale betalingsopdrachten automatisch naar de juiste bank. BIC wordt ook wel swiftadres of swiftcode genoemd.

CODA: gecodeerd dagelijks rekeningafschrift.

IBAN: (International Bank Account Number). IBAN identificeert elke rekeninghouder, inclusief zijn bank en land van vestiging. Dankzij de unieke IBAN kunnen de banken automatisch een betaling doen zonder over bijkomende informatie te beschikken.

Mandaat: overeenkomst tussen debiteur en schuldeiser die het debet van de rekening van de debiteur mogelijk maakt.

CIRI-protocol: huidig standaarduitwisselingsformaat voor betalingen in België.

SEPA: Single Euro Payments Area – eengemaakte Europese betaalzone.

XML: eXtensible Markup Language (nieuwe uitwisselingsformaten bankcliënt, in overeenstemming met de SEPA-regels voor overschrijvingen).

SEPA: bestrijkt de 27 lidstaten van de Europese Unie (Duitsland, Oostenrijk, België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Spanje (inclusief de Canarische Eilanden, Ceuta en Melilla), Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Polen, Portugal (inclusief de Azoren en Madeira), Roemenië, het Verenigd Koninkrijk (inclusief Gibraltar en Noord-Ierland), Slovenië, Slowakije, Zweden en Tsjechië) + 4 landen (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland).

SEPA wordt regelmatig aangepast; daarom informeert Dexia u over de evolutie van het project via:

- het SEPA-dossier op www.dexia.be;
- uw specialist Business Banking van Dexia Bank;
- uw bevoorrechte contactpunten: Call Center (02 222 12 02) en sepa@dexia.be;
- andere sites zoals www.sepabelgium.be, www.abb-bvb.be en www.europeanpaymentscouncil.org